

Høring av verneplan for skog

Hyttedokkåsen naturreservat, Notodden kommune

Gammel furuskog i kjerneområdet vest for Hyttedokkåsen.

Foto: Rein Midteng

**Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Mai 2026**

Innhold	side
1. Bakgrunn.....	3
2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern.....	3
3. Hjemmelsgrunnlag.....	3
4. Saksgang.....	4
5. Verneplanens omfang.....	10
6. Faktaark.....	11
7. Forslag til verneforskrift.....	15

Vernekart er lagt ved høringen som eget vedlegg.

1. Bakgrunn

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark sender med dette på høring forslag til vern av Hyttedokkåsen naturreservat i Notodden kommune.

Bakgrunnen for forslaget er et tilbud fra grunneieren i området om frivillig vern av skog. Tilbudet kom inn 23. september 2020 gjennom Norges Skogeierforbund. Det er gjort registreringer av naturverdiene i området i 2020 som dokumenterer verdier som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven. Det ble meldt oppstart for to delområder under navnet Hyttedokkåsen. Da delområdene ikke grenser til hverandre og det nordlige delområdet grenser til Bjønnestille naturreservat, har Statsforvalteren vurdert at områdene skal behandles separat. Kun det sørlige delområdet inngår i denne høringsrunden.

2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern

Meld. St. 14 (2015 – 2016) *Natur for livet* legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen sette mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet i landet. Naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er «*Naturfaglig evaluering av norske verneområder*», NINA rapport 535/2010 og «*Evaluering av norsk skogvern i 2016*», NINA rapport 1352/2017. Dette arbeidet er samtidig et viktig bidrag til å nå FNs bærekraftsmål 15 som har som mål å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold.

Ved frivillig skogvern gir grunneierne Statsforvalteren tilbud om vern av aktuelle områder. Det blir foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet skogtakster for de områdene der det er behov for det. På grunnlag av tilbud og de naturfaglige registreringene utarbeider Statsforvalteren forslag til avgrensning av verneområdet. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservater utarbeider Statsforvalteren forslag til verneforskrift som blir oversendt grunneierne for kommentarer. Miljødirektoratet oppnevner en skogsakkyndig som får i mandat å forhandle med grunneierne eller grunneierens representant. Ved enighet blir det utarbeidet avtale der erstatningssum, forslag til verneforskrift og avgrensning av verneområdet blir avklart.

Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjennomføres før avtale er signert. Fra avtaletidspunkt og fram til vernevedtak gjelder en vederlagsordning. Utbetaling av erstatningsbeløp skjer når vernevedtak er fattet.

3. Hjemmelsgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av lov 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) jf. §§ 33 – 51. I naturmangfoldloven er det gitt hjemmel for oppretting av ulike vernekategorier. Vernekategorien naturreservat, som er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven, jf. § 37, vil bli brukt for denne verneplanen for skog på privat grunn.

Vedtak om opprettelse av naturreservat blir gjort av Kongen i statsråd etter § 37 i naturmangfold-loven, som lyder slik:

” Som naturreservat kan vernes områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
- b) representerer en bestemt type natur,
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettningstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

4. Saksgang

Formell start på verneplanarbeidet for Hyttedokkåsen naturreservat ble meldt 29. oktober 2021, og frist for innspill var 15. desember 2021. Det kom inn følgende merknader:

Bane NOR (brev datert 02.11.2021) uttaler følgende:

«Områdene som skal vernes ligger langt fra jernbane. Bane NOR har ingen merknader.»

Språkrådet (brev datert 17.11.2021) uttaler følgende:

«Ingen merknader. Namnet høver på det foreslåtte verneområdet, og Hyttedokkåsen er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet i SSR.»

Landbruksdirektoratet (brev datert 24.11.2021) uttaler følgende:

«Som instans for høringa av forslag til oppretting av nye naturreservat, ønsker vi å gi nokre generelle innspel til verneprosessen.

Grundig beskriving av området

Av høyringsdokumenta må det komme tydeleg fram om og i tilfelle korleis det aktuelle området blir nytta til landbruksformål. Dersom det er landbruksinteresser i området som ikkje blir tatt omsyn til i utkast til forskrift, ber vi om at det blir grunngjeve i høyringsdokumenta.

Typiske landbruksinteresser kan vere (lista er ikkje uttømmende):

- o Skogsbilveg som er naudsynt for skogbruk på tilgrensande areal*
- o Traktorveg i samband med jordbruk*
- o Støl/seterområde*
- o Beite*
- o Reindrif*

Utforming av forskrift

Dersom det går vegar/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvaltaren vurdere om det kan bli gitt føresegn om merking, rydding og vedlikehald av desse. Det bør bli lagt til rette for drift og vedlikehald av eventuelle støl-/seterområde og bli opna for andre tekniske tiltak som bidreg til ein landbruksmessig utnytting av området. Dersom slike tiltak ikkje er ønskeleg innanfor verneområdet, må det bli gitt ei fagleg grunngeving for dette i høyringsdokumenta.

Beite vil vere aktuelt i mange område som blir foreslått verna som naturreservat. Det bør difor bli vurdert om forskrifta kan opne for dette. Viss ikkje, må det bli gjort greie for kvifor i høyringsdokumenta. Dersom det blir opna for beiting i området bør det også bli utarbeida føresegn for utsetting av saltsteinar og oppføring/vedlikehald av gjerde og sankekveer.

For alle tiltaka over må det bli vurdert om det kan bli gitt føresegn om motorferdsel i samband med tiltaka. Det bør bli gitt generelt unntak frå føresegna om ferdsel i samband med uttransportering av sjuke og skadde bufe.

Vi går ut frå at Statsforvaltaren sin landbruks- og reindriftsfaglige kompetanse blir involvert i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også vere nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltninga i arbeidet.»

Forsvarsbygg (brev datert 07.12.21) uttaler følgende:

«Vi ser foreløpig ingen konflikter med det foreslåtte verneområdet. Vi ber likevel om at de tek naudsynte unntak for militær operativ verksemd inn i forskrift til verneplanen. Vi ber og om at det særskilte unntaket for avgang og landing med Forsvaret sine luftfartøy vert tatt med i forskrift, for å ivareta omsynet til militær luftoperativ verksemd. Vi har ingen ytterligere merknader til verneframlegget nå.»

BirdLife Norge avdeling Telemark (brev datert 14.12.21) uttaler følgende:

«Kartlegging av fuglelivet i foreslåtte verneområder

Vi er opptatt av at kartleggingsprosessen frem til endelig vern av skogsområder må inkludere kartlegging av fuglelivet i de aktuelle områdene. En gjennomgang av tidspunktene for kartleggingene av de aktuelle områdene i denne saken viser at et klart flertall skjer fra september til november. Noen få i august og én i juli. Flere arter av trekkfugl har allerede dratt fra landet i september. På sensommeren og høsten er det i tillegg mange fuglearter som ikke gjør så mye av seg eller til og med har flyttet seg ut av hekkeområdene, og disse kartlegges dermed best på senvinteren eller våren.

Et eksempel for å vise mangelfull kartlegging av fugl er rapporten fra Modalen i Tokke kommune. I løpet av 7 feltdager så var det enten ingen fuglearter som ble observert eller ingen som var viktige nok til å bli nevnt.

Et annet aspekt er at når man har feltarbeid for å påvise en del av de andre artsgruppene, så som lav, sopp, karplanter og biller, så krever dette så stor oppmerksomhet at det ofte kan bli vanskelig å få med seg det fuglelivet som må være i området med mindre man har dedikert personell til stede.

Om frivillig vern av skog

Sett bort i fra mangelfull kartlegging av fugleliv er BirdLife Telemark positive til frivillig vern av skog. Men det betyr ikke automatisk at alle områdene som blir foreslått for vern er like godt egnet til dette vernet.

Det er viktig at de områdene blir satt av til frivillig vern er av en slik verdi at det føles viktig å verne områdene. Når det er et mål at 10% av skogen i landet vårt skal vernes så er det viktig at skogen har stor nok verdi til å forsvare et vern, og at resurser ikke går med på vern av områder som er av lav verdi for biologisk mangfold.

Ettersom grunneiere får kompensasjon for å avgi et område til frivillig vern samt at det finnes begrensede midler til dette, så bør man også være tilbakeholdende med å verne områder uten så store verneverdier.

Forslag i forbindelse med verneplanarbeidet

BirdLife Telemark foreslår at de områdene som kun har lokal verneverdi (område 3, 5, 8, 9, 21 og 25 går ut av planene for frivillig vern og at de midlene som skulle blitt brukt til dette heller brukes ved en annen anledning når man får tilbud om områder som har høyere verneverdi.

Videre foreslår vi at områdene som har regional verneverdi blir fredet. Først og fremst innenfor de områdene som kartleggerne har vurdert som verneverdig, men i tillegg at man også tillater at et område rundt blir vernet som en fornuftig buffersone for de verneverdige områdene. Dette gjelder områdene; 2, 10, 11, 12, 14, 20, 22, 23 og 27. Samtlige av de foreslåtte områder som har nasjonal eller internasjonal verneverdi bør bli vernet innenfor de rammene som er lagt.

Optimalt sett bør vern også på sikt innebære redusert omfang av jakt, spesielt på rødlistede arter.»

Naturvernforbundet i Midt-Telemark (brev datert 15.12.21) uttaler følgende:

«Generell kommentar til verneplanarbeidet

Naturvernforbundet i Midt-Telemark (NVMT) viser til invitasjon om å komme med uttale til Statsforvaltarens verneplanarbeid for 28 skogområde i Telemark. NVMT har i høve til skogområda lokalisert i Midt-Telemark-regionen lagt merke til at nokre av verneforslaga som nå ligg ute, viker i påfallande grad frå fagbiologars egne verneforslag. Generelt er tendensen at fagbiologanes arronderingar er meir restriktive enn tilbydars, og i enkelte tilfelle betydeleg meir restriktive. NVMT vil nytte høvet til kommentere at det er to problem Statsforvaltaren må leggje vekt på i vernearbeidet framover: 1) Me er bekymra for at verneprosenten for Telemark på sikt kan fyllast i for stor grad opp av skog med liten eller ingen verneverdi, og 2) at vern av skogområde bestående av ungsog og hogstflater også vil kunne svekke publikums tillit til at myndigheitenes vernearbeid fagleg sett er forsvarleg. Under vil me kommentere to av dei føreslåtte verneforslaga spesielt, begge lokalisert i Nome kommune.

.....

Avsluttande merknader

Naturvernforbundet i Midt-Telemark meiner at fleire interessante og viktige område i denne prosessen er blitt føreslåtte for vern, men me ser også med ei viss bekymring på tendensen til å inkludere større areal med liten eller ingen verneverdi i dei ulike forslaga. Tilfella me har valt å kommentere ovanfor skil seg spesielt ut, og da i ein slik grad at Statsforvaltaren etter vår meining bør gjera vernesonene for desse to lokalitetane meir restriktive og meir i samsvar med fagbiologanes vurderingar.»

Statnett (e-post mottatt 16.12.21) uttaler følgende:

«Det vises til melding om oppstart av verneplanprosess - Frivillig skogvern på privat grunn - 28 områder i Telemark. Statnett har ikke transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader.»

Direktoratet for mineralforvaltning (brev datert 20.12.21) uttaler følgende:

«Den sørlege delen av det foreslegne verneområdet Hyttedokkåsen overlappar delvis med en registrert sand- og grusforekomst, NGU har vurdert forekomsten til liten betydning.⁴ I NGUs beskriving av forekomsten står det at «Massene består av sand med en del grus og stein. Det er tatt ut noe masse fra et lite massetak som nå er nedlagt.» Statsforvalteren bør vurdere om verneplanen vil påvirke mogleghetene til å få tilgang til ressursane i forekomsten på kort og lang sikt. Grunneigar bør også bli informert om eventuelle konsekvensar for tilgangen til ressursane dersom området blir verna.»

Norges vassdrags- og energidirektorat (brev datert 16.03.22) uttaler følgende:

«Vi viser til melding om start av verneplanprosess for nye områder for frivillig vern av skog i kommunene Drangedal, Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Midt-Telemark, Nome, Notodden, Porsgrunn, Seljord, Tinn og Tokke.

NVE har sett gjennom oppstartsmeldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

.....

- I områdene Sannesnåsa, Finndalstveit-Finndølajuvet, Kleppefjell, utvidelse, Tårånli, Hyttedokkåsen, Skitnebuffjellet, utvidelse, inkl. Niveliåsen, Svartejuv-Vestfjellet og Modalen er det ulike energi- og vassdragsinteresser i forbindelse med reguleringsmagasin og kraftverk. Nærmere kommentarer om områdene står beskrevet videre i dette dokumentet.
- NVE ber om at alle berørte parter blir inkludert i adresselisten. Dette gjelder områdekonsesjonærer, netteiere, magasinregulanter, kraftselskapseiere, grunneiere m.m. Dette er for at de skal få muligheten til å uttale seg om hvorvidt vern påvirker eksisterende eller fremtidige planer. NVE kan ikke se at brukseierforeningene i de aktuelle kommunene er på høringslisten, dvs. Øst-Telemarkens Brukseierforening (ØTB) og Arendals Vasdrags Brugseierforening (AVB).
- Skagerak Kraft AS har uttalt seg og vil bemerke at det er viktig at denne type saker underlegges grundige saksbehandlingsprosesser og at alle involverte interessenter gis anledning til å uttale seg. AVB har blitt informert om vern av Skagerak Kraft AS og har uttalt seg. NVE støtter opp under Skagerak Kraft AS sin uttalelse og ber statsforvalteren ta uttalelsen til følge.
- Statnett har uttalt seg ifb. oppstartsmeldingen og informerer at de ikke har transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader.
- **Nettanlegg**
NVE gjør oppmerksom på at Telemark Energi AS (tidligere Midt-Telemark Energi AS), DE Nett AS (tidligere Drangedal Everk AS), Vest-Telemark Kraftlag Nett AS (tidligere Vest-Telemark Kraftlag AS), Lede AS (tidligere Skagerak Nett AS), Everket AS (tidligere Notodden Energi Nett AS) og Stannum AS (tidligere Tinn Energi Nett AS) har områdekonsesjon i de ulike verneområdene. Vi oppfordrer nettselskapene til å uttale seg om verneforslaget kommer i konflikt med eksisterende eller fremtidige prosjekter. NVE har ikke detaljert kjennskap til planer knyttet til distribusjonsnett. Det er spesielt viktig at

områdekonsesjonærene og netteierne uttaler seg om aktuelle planer. NVE ber nettselskapene til å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

For at selskapene skal ha mulighet til å uttale seg videre i prosessen, ber vi om at de inkluderes i høringslisten. Som følge av lovkrav fra NVE har flere av nettselskapene endret navn. Det er viktig at riktig selskap med riktig navn blir inkludert i høringslisten.

.....

▪ **Reguleringsmagasin**

Så langt NVE kjenner til er det reguleringsmagasin som ligger nært eller grenser til områdene Sannesnåsa, Finndalstveit-Finndølajuvet, Hyttedokkåsen, Modalen og Skitnebuffjellet, utvidelse, inkl. Nivelåsén.

NVE ber statsforvalteren ta kontakt med regulant/tiltakshaver av magasinene slik at de får mulighet til å uttale seg om hvorvidt de foreslåtte verneområdene kommer i konflikt med drift av reguleringsmagasin, konsesjonsbestemmelser, om erstatninger gitt tidligere til grunneiere og vurdere hvorvidt det er aktuelt med heving av høyeste regulerte vannstand (HRV) i fremtiden. Vi ber selskapene og regulanter å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

Vi gjør oppmerksom på at vern ned til høyeste regulerte vannstand (HRV) vil begrense muligheter for økning av HRV i fremtiden. Når verneområdet grenser med reguleringsmagasin kan det skje at regulanten er pålagt eller har behov for rydde i kantsonen over HRV, neddemt område og elven nedstrøms.

NVE vurderer det som nødvendig at konsesjonsbestemmelser blir ivaretatt. Når verneområde omfatter eller grenser med regulerte vassdrag er bestemmelsene om rydding ifb. flomsikring standard i konsesjonsvilkår. Verneforskriften må ha bestemmelser som sikrer nødvendig hogst og rydding ifb. regulering og varierende flomvannstander, samt dispensasjon for motorisert transport i forbindelse med dette. Som et eksempel på hvordan slike bestemmelser kan ivaretas viser vi til §4j, 6h og 7r i forskrift om vern av Dokkajuvet naturreservat, Nordre Land kommune <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2021-03-19-793>. Et annet eksempel er forskrift om vern av Skåbudalen naturreservat, Nord-Fron kommune <https://lovdata.no/dokument/LTII/forskrift/2020-12-11-2697>.

I forbindelse med flere tidligere verneforslag som grenser til HRV, for eksempel Sandvik naturreservat i Fyresdal kommune, har NVE opplevd at grunneierne ble kompensert opptil en meter over HRV for erosjon, nødvendig hogst og rydding i forbindelse med reguleringen og varierende flomvannstander. Vi oppfordrer statsforvalteren å be skogeieren(e) til Raunberget og Høkleberget om å opplyse om det er noen privatrettslige forhold i de foreslåtte verneområdene, som vil kunne få betydning for vernet før verneområdene blir sendt på høring. Det inkluderer opplysninger som skogeieren(e) allerede har fått eller får utbetalt erstatninger i de foreslåtte verneområdene i henhold til skjønnsavgjørelser eller avtaler.

.....

▪ **Øvrige kommentarer til områdene**

.....

Hyttedokkåsen

Hyttedokkåsen ligger nært reguleringsmagasinet Follsjå som er brukt ifb. vannkraftproduksjon tilhørende vannkraftverket Follsjå. Follsjå Kraft AS er tidligere eiere av kraftverket. I 2016 kjøpte Norsk Grønnkraft AS (senere fusjonert inn i Småkraft AS) opp kraftverket, og Småkraft AS eier i dag om lag 82% av Follsjå Kraft AS. Resterende aksjonærer består av lokale grunneiere.

NVE ber statsforvalteren å ta kontakt med Småkraft AS slik at de får mulighet til å uttale som om hvorvidt det foreslåtte verneområdet kommer i konflikt med regulering av magasinet. Vi ber selskapet til å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

Ut fra flyfoto er det en distribusjonslinje som ligger i dette området. I så fall bør verneforskriften til dette område ha standardbestemmelsen for kraft- og energianlegg. Vi ber Everket AS å uttale om eksisterende eller planlagte anlegg i dette området samtidig. ....»

STATSFORVALTERENS KOMMENTARER TIL DE INNKOMNE MERKNADENE

Når det gjelder uttalelsen fra Landbruksdirektoratet, så vil vi bemerke at området som foreslås vernet ikke har støl/seterområder, men skulle det være aktuelt med beitedyr her er det tatt høyde for det og de andre innspillene i verneforskriften, jf. § 4 bokstav e og f, § 6 bokstav a, § 7 bokstav d og e.

Når det gjelder merknaden fra Forsvarsbygg, så vil vi kommentere at vi har tatt hensyn til unntak for militær operativ virksomhet og hensynet til militær luftoperativ virksomhet i § 6, første ledd og § 6, bokstav c.

I forhold til uttalelsen fra BirdLife Norge avdeling Telemark som ønsker kartlegging av fugl i områdene som inngår i oppstartsmeldingen av oktober 2021 vil vi bemerke at fugl ikke inngår som en fast del av kartleggingsoppdraget som konsulentfirmaene utfører (kartleggingen fulgte metodikken i håndbok 13 fra DN). Dette forklarer hvorfor det fremkommer lite eller ingen kunnskap om fugler i de biologiske kartleggingene som gjennomføres som del av verneprosessen. I en del tilfeller besitter Statsforvalteren selv kunnskap om fuglelivet i tilknytning til tilbudsområder, som da synliggjøres i høringen for det enkelte området. Kunnskap om fugl vil i noen tilfeller også kunne hentes inn fra andre kilder, for eksempel www.artsobservasjoner.no. Dette kan i enkelte tilfeller innebære at områder med lokal verneverdi (*) heves til en høyere verneverdi. Statsforvalteren er i prinsippet enig med BirdLife Telemark i at kartleggingen av fugl burde vært en fast del av kartleggingene.

Når det gjelder uttalelsen fra Naturvernforbundet i Midt-Telemark så gjelder den først og fremst for regionen Midt-Telemark, og Statsforvalteren har derfor ikke kommentar til deres uttalelse når det gjelder Hyttedokkåsen som ligger i Notodden kommune.

Når det gjelder uttalelsen fra Direktoratet for mineralforvaltning så er det i NGU sin kartinnsynsløsning en sandforekomst som berører flere eiendommer: 135/18, 135/1,7-8, 134/9 og 135/2 og 134/1.

Forekomsten er vurdert å ha liten betydning, men vi ber høringsinstansene og spesielt tilbyder om å uttale seg om den lokale viktigheten.

Når det gjelder uttalelsen fra NVE så vil Statsforvalteren sette de høringsinstansene som de ber om på høringslista.

Videre saksbehandling

Verneforslaget med områdebeskrivelser, kart over verneområdet og forslag til verneforskrift sendes på en felles sentral og lokal høring. Formålet med høringa er å få fram opplysninger om interesser som kan bli berørt av den planlagte fredningen.

Etter høring vil Statsforvalteren oppsummere høringen, kommentere eventuelle uttalelser og utarbeide en tilrådning om vern til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet vil deretter lage innstilling til Klima- og miljødepartementet (KLD) og vedtak om fredning blir gjort ved kgl. res. av Kongen i statsråd.

5. Verneplanens omfang

Navn	Kommune	Tall på grunneiere	Totalareal	Verneverdi
Hyttedokkåsen naturreservat	Notodden	1	440 daa	(**) regional

Brannspor i Hyttedokkåsen vest.

Foto: Rein Midteng

6. Faktaark

LOKALITET:	Hyttedokkåsen
KOMMUNE:	Notodden
FYLKE:	Vestfold og Telemark
VERNEKATEGORI:	Naturreservat
AREAL:	440 daa
HØYDE OVER HAVET:	ca. 225-338 m.o.h.
EIENDOM:	Gnr./bnr.: 135/2

Under gjengis det som er kjent om biologiske registreringer i tilknytning til det verneforslaget Hyttedokkåsen. Området inngår i kartleggingsområdet Bjønnestille (utv.) - Hyttedokkåsen og det gjøres oppmerksom på at det i faktaarket er kartlagt to delområder, hvor det nordlige delområdet *Rulleberga* ikke er en del av verneforslaget Hyttedokkåsen. Det er resultatet fra kartleggingen innenfor de tre kjerneområdene *Jonsrud SØ*, *Hyttedokkåsen* og *Hyttedokkåsen vest* som er gjengitt under. Når det gjelder mangeloppfyllelse av mangelnaturtyper så er det imidlertid foretatt en samlet vurdering for lokalitetene Bjønnestille (utv.) og Hyttedokkåsen.

OMRÅDEBESKRIVELSE FOR VERNEFORSLAGET HYTTEDOKKÅSEN

Lokaliteten ligger i en vestvendt lisode på sørøst-siden av innsjøen Follsjå. Berggrunnen i det meste av området består av kvartsskifer, metasandstein og metaryolitt. Det meste av området dekkes av usammenhengende eller tynne morenemasser. I og rundt Hyttedokkåsen mangler løsmasser. Området ligger i sørboreal vegetasjonssone og i overgangsseksjonen.

VEGETASJON, SKOGSTRUKTUR OG PÅVIRKNING

I dette avsnittet omtales blant annet «rødlistede» naturtyper. Det er naturtyper som er gitt status etter hvor stor risiko det er for av de går tapt. Status er hentet fra Norsk rødliste for naturtyper 2018 fra Artsdatabanken. VU = sårbar.

Jonsrud SØ

Lokaliteten er ei trang og dypt nedskåret liten vestvendt bekkekløft. Lokaliteten består av ei skogsbekkekløft med utformingen lavlands-granbekkekløft. I bunnen dominerer granskog mens brannpåvirket furuskog dominerer langs kløftekanten i nord. Rik vegetasjon av lågurtype dominerer kløfta, stedvis kalkrike sig med rødflangre, vårerteknapp og blåveis i sidene, i mosaikk med fattig furuskog. Langs bekken og i søkk går vegetasjonen over i storbregneskog. Gran dominerer tresjiktet i bunnen, men det er et vesentlig innslag av borealt løv. Stedvis også lind i bergrotter. Furuinnslaget øker oppover i den sørvendte lisen, hvor det også finnes einer.

I de grandominerte delene har skogen et godt innslag av eldre trær og stedvis nokså mye død ved. Ferske læger dominerer, og kontinuiteten i dødved virker brutt. Furuskoen i nord består av gammel fleraldret naturskog i aldersfase. Dette er brannpåvirket skog som er tett grunnet foryngelse etter brann, av såkalt stavfuru-struktur. Denne er dødvedrik og fleraldret, både med innslag av liggende og stående ved, inkludert keloelementer.

Hyttedokkåsen

Lokaliteten ligger i tilknytning til de vest, - og sørvendte lisdene til Hyttedokkåsen og består av gammel furuskog, utforming gammel lavereliggende furuskog. Vegetasjonstypene i området er lavfurusog, røsslyng-dominert lyngskog samt bærlyngfurusog. Tresjiktet er

dominert av furu, mens einer finnes spredt i busksjiktet. Gran finnes noe fåtallig og helst som yngre trær, mens bjørk og osp opptrer noe fåtallig.

Området er dominert av eldre, svakt fleraldret tidligere brannpåvirket naturskog i tidlig aldersfase. Innslaget av dødved er totalt sett nokså begrenset, og består mest av nylig døde stående trær, inklusive ferske vindfall av både gran og furu. Brannspor finnes på gamle stubber. Enkelte liggende kelolæger finnes fra tidligere tregenerasjoner. Biologisk gamle trær (over 200 år) inngår fåtallig og spredt.

Hyttedokkåsen vest

Lokaliteten ligger i de nedre deler av de vestvendte lisidene til Hyttedokkåsen, og grenser mot vei i vest. Området består av gammel furuskog, utforming gammel lavereliggende furuskog. Vegetasjonstypene i området er bærlyngfuruskog, lavfuruskog og lågurtfuruskog (VU). Tresjiktet er dominert av furu og gran, mens einer finnes spredt i busksjiktet. Det er også litt bjørk.

Området er dominert av eldre, svakt fleraldret tidligere brannpåvirket naturskog i tidlig aldersfase. Innslaget av dødved er svært begrenset, og består mest av nylig døde stående trær, inklusive ferske vindfall, mest av furu. Et fåtall gamle brannspor finnes på gamle stubber.

VERNEINTERESSER

I dette avsnittet er blant annet såkalte «rødlistede» arter omtalt. Det er arter som er sjeldne og som er gitt ulik status etter hvor stor fare det er for utrydding. Status er hentet fra Norsk Rødliste for arter 2021 fra Artsdatabanken. EN = sterkt truet, VU = sårbar, og NT = nær truet, der «sårbar» er mer sjelden enn «nær truet».

Jonsrud SØ

Rødlisteartene rosenkjuke *Fomitopsis rosea* (NT), sprikeskjegg *Bryoria nadvornikiana* (NT), gubbeskjegg *Alectoria sarmentosa* (NT), lys brannstubbela *Carbonicola anthracophila* (VU), hornskinn *Crustoderma corneum* (VU) og furuskjell *Cladonia parasitica* (NT) er påvist. Videre vises det i rapporten til at området har et stort potensial for rødlistede insektarter og andre artsgrupper i furuskogen.

Lokaliteten vurderes å være svært viktig-A naturtypelokalitet, da dette er en mindre men svært variert lokalitet med særlige kvaliteter knyttet til furuskog, men også granskog samt fuktig og rik skog.

Hyttedokkåsen

Furuskjell *Cladonia parasitica* (NT) er funnet på to læger.

Lokaliteten vurderes å være en viktig-B naturtypelokalitet da den domineres av lavereliggende gammel furunaturskog.

Hyttedokkåsen vest

Ingen spesielt interessante arter ble funnet, men området har et nokså godt potensial for funn av krevende og rødlistede markboende sopp grunnet lågurtskog hvor det ble funnet krevende karplanter som hvitbladtistel, mjødukt, skogfiol, markjordbær, knollerteknapp, legeveronika, og blåveis.

Lokaliteten vurderes å være en viktig-B naturtypelokalitet da den domineres av lavereliggende gammel furunaturskog.

Statsforvalteren legger til at det i Artskart foreligger et registrert funn av storsalamander *Triturus cristatus* innenfor verneforslaget. Arten er vurdert som nær truet (NT) i Norsk Rødliste 2021.

Området Hyttedokkåsen vurderes å ha regional verneverdi (**).

Hyttedokkåsen supplerer naturverdiene i det internasjonalt verdifulle området (****) Ramsås-Hea omlag 100 meter sør for Hyttedokkåsen.

Når det gjelder mangeloppfyllelse av mangelnaturtyper gjelder det hele kartleggingsområdet som også omfatter et mindre tilbudsareal tilknyttet Bjønnestille NR. Hele området Bjønnestille (utv.) -Hyttedokkåsen har høy mangeloppfyllelse (grunnet større areal med gammel lavlandsfuruskog). Dette forsterkes også gjennom forekomsten av ei skogsbekkekløft. Området gis middels mangeloppfyllelse på de generelle mangler (grunnet høy mangeloppfyllelse for delkriteriet lavlandsskog og middels oppfyllelse for delkriteriet biologisk gammel skog). Samlet gis området Bjønnestille (utv.) - Hyttedokkåsen høy mangeloppfyllelse.

Når det gjelder økologisk nettverk vurderer Statsforvalteren at det ligger til rette for utvekslingsmuligheter for arter mellom eksisterende naturreservater. I området er det flere verneområder herunder Bjønnestille NR, Rupefjell NR, Elferdalen NR og Muttjønn NR. I tillegg foreligger det diverse tilbud som etter hvert vil komme inn i verneprosess.

FORMÅL

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- a. representerer en bestemt type natur i form av gammel brannpåvirket lavlandsfuruskog, lågurtfuruskog og granbekkekløft.
- b. har særlig verdi for biologisk mangfold på grunn av forekomst av død ved, og sjeldne og truede arter av sopp og lav.

ANDRE INTERESSER

Ingen kjente.

TEKNISKE INNGREP

Det har tidligere gått en kraftlinje innenfor tilbudsområdet. Statsforvalteren har sjekket kartinnsynsløsningen til NVE og ser at linja ikke lenger er der. Statsforvalteren ber Everket AS om å uttale seg om status for denne strekningen.

I kartet til oppstartsmeldingen lå skogsbilveien som går gjennom området inne i verneforslaget. Etter ønske fra grunneier er denne veien tatt ut av verneforslaget slik at området nå vil bestå av to adskilte arealer.

Det finnes traktorveier og stier innenfor verneforslaget.

PLANSTATUS

Arealet ligger i kommuneplanens arealdel (2020-2030) i område avsatt til LNFR (landbruks- natur- og friluftsområde) formål. I tillegg ligger arealet innenfor hensynssone H310, i bestemmelsene i kommuneplanen som H310 «ras-skredfare» og H560 «bevaring naturmiljø»..

MERKNADER

Ingen spesielle.

FORVALTNINGSMYNDIGHET

Forvaltningsmyndigheten blir fastsatt gjennom verneforskriften ved vernevedtak.

Forvaltningsmyndigheten er i de fleste verneområder lagt til Statsforvalteren, men dersom kommunen ønsker delegert forvaltningsmyndighet for verneområder i sin kommune kan de få det. Det stilles visse krav til slik delegering:

- Verneområdet ligger i sin helhet innenfor kommunen sine grenser.
- Kommunen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å forvalte området.
- Dersom kommuner som ikke tidligere har hatt forvaltningsmyndighet for verneområder ønsker å bli forvaltningsmyndighet må de takke ja til alle verneområder i kommunen. Kommunen får ikke forvaltningsmyndighet for Ramsarområder eller områder som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrer.
- Ansvar som forvaltningsmyndighet innebærer at kommunen selv må avsette nødvendige ressurser til administrasjon og saksbehandling.
- Kommunen kan søke om økonomiske midler til skjøtsel og andre forvaltningstiltak for å ivareta naturverdiene i verneområdene, innenfor de rammer som hvert år blir fastsatt av Stortinget.

Dersom kommunen ønsker forvaltningsmyndighet for foreslått naturreservat og andre aktuelle verneområder i egen kommune, ber vi derfor om tilbakemelding på dette innen høringsfristen. Får vi ingen tilbakemelding, legges det til grunn at kommunen ikke ønsker å overta forvaltningen av områdene.

SKOGBRUKSOPPLYSNINGER

Tabellen viser skogbruksdata for tilbudsområdet.

Navn	Total-areal	Produktivt areal i daa				Annet areal i daa			Tilvekst	Volum
	daa	H	M	L	Sum	Myr	Vann	Annet	m ³ /daa	m ³
Hyttedokkåsen naturreservat	440	108	268	55	431	3	4	0	0,37	11600

Skogdatene er levert av FramTre AS (tidligere AT Skog). Areal er beregnet ut fra UTM sone 33.

LITTERATUR

Midteng, R. 2021. *Naturverdier for lokalitet Bjønnestille (utv.)- Hyttedokkåsen, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2020. NaRIN faktaark. Asplan Viak.*

7. Forslag til verneforskrift

Kommentarer til forskriftene

Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

Definisjon på større arrangement har tidligere vært om lag 30 deltakere. I henhold til den nye malen for forskrifter fra Miljødirektoratet er det ikke gitt noen eksakt definisjon på hva som regnes som større arrangement. Både type arrangement og antall deltakere kan ha betydning.

Som utgangspunkt vil idrettsarrangementer og konserter el.lign. omfattes. Bestemmelsen er ikke ment å regulere ordinær turvirksomhet i grupper, og fellesturer og fellestreninger mv. omfattes dermed ikke av forbudet. Utsetting av turposter og lignende regnes heller ikke som arrangementer, men kan rammes av forbudet mot midlertidige innretninger.

Forskriftsmalen har i § 7 en særskilt dispensasjonsbestemmelse som åpner for å gi tillatelse til aktiviteter nevnt i denne bestemmelsen. Ut fra verneformålet for det enkelte området kan det vurderes konkrete unntak eller tilpasninger til disse bestemmelsene, for eksempel særskilt unntak for turorienteringsposter eller kjentmannsposter el. lign. Er det flere deltakere må det søkes om dispensasjon, og da kan forvaltningsmyndigheten vurdere dette i henhold til § 7.

Merking og vedlikehold av eksisterende stier og veier

Vedlikehold som rydding av kvist og fjerning av greiner og nedfall i stier og veier kan gjøres uten søknad. Vindfall som måtte bli liggende over stier kan kappes og legges til side, normalt vil dette bli gjort av grunneier eller oppsyn. Dersom det viser seg å være stier en ikke har kjent til ved vernet, som ønskes ryddet, kan det etter søknad gis dispensasjon etter § 7 til rydding og vedlikehold.

Motorferdsel

Motorferdsel er forbudt etter § 5 bokstav a. Det er noen generelle unntak i § 6 og det kan gis dispensasjon etter søknad etter bestemmelsene i § 7. Tillatelser kan gis for flere år, vanligvis opp til fem år. I tillegg gjelder lov om motorferdsel i utmark, det vil si at kommunen og grunneier må gi tillatelse til motorferdsel på vanlig måte.

Bruk av sykkel, hest og ridning

Friluftsløven åpner for sykling, ridning og annen bruk av hest på veier og stier i utmark. I høringsforslaget vil vi følge friluftsløvens bestemmelser. Jf. bestemmelsen i § 5 bokstav b.

Brenning av bål.

Det er vanlig at det er åpnet for brenning av bål i store reservater. I mindre reservater er forvaltningen mer restriktiv med bålbrenning. Dersom det er tillatt må man benytte tørrkvist eller ved en har med seg, det er ikke tillatt å felle eller hogge opp døde trær.

Forskrift om vern av Hyttedokkåsen naturreservat i Notodden kommune i Vestfold og Telemark fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon .... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som

- a. representerer en bestemt type natur i form av gammel brannpåvirket lavlandsfuruskog, lågurtfuruskog og granbekkekløft
- b. har særskilt betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av død ved, og sjeldne og truede arter av sopp og lav.

Det er en målsetning å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Notodden kommune: 135/2.

Naturreservatet dekker et totalareal på 440 daa. Grensene for naturreservatet går fram av vedlagte vernekart datert Klima- og miljødepartementet ... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og avløpsledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, eller bruk av kalk, gjødsel eller kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling og deponering av avfall er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e. Bålbrenning er forbudt. Forbudet gjelder ikke bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbragt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende traktorveier og stier i henhold til standard på vernetidspunktet
- e. beiting
- f. utsetting av saltstein
- g. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt
- h. forsiktig rydding av småbusker og kvist i siktlinjer ved faste jaktposter i forbindelse med storviltjakt

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende traktorveier og stier.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 andre ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget og med traktor og ATV på traktorveier avmerket på vernekartet
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og f og § 7 bokstav a, e og g.
- e. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- f. avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 bokstav d
- g. uttak og ringbarking av utenlandske treslag og etablerte plantefelt av gran, samt spredning fra disse
- h. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Forvaltningsmyndigheten kan utarbeide forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.